

עשר מנים י"ב מנה היה שווה. הנדיון, בגד לבן מעולה של אותו מקום. אלו, ל' מנה נוטל מן הקודש^{קסא}. [לה, א] [גמרא] פרוה אמגושא, כהן אחד עשאו ששמו פרוה והיה מכשף^{קסב}, והיתה נקראת על שמו. להכי קרי ליה פרוה (אמגושה) [אמגושא], שהיו מנגשין את כהן גדול לטבול בה, אמגושא (מפרוה) כמו נוגש, כלומר כשוטר זה

ד[צירוף] לאו (צירוף) [צורך] מקדש הוא^{קס}.

[משנה] הביאו לבית הפרוה, לאחר עשיית התמיד, ששם היה טובל. ובקודש, בתוך [ה]עזרה היתה בית הפרוה. הביאו לו בגדי לבן, לעשות עבודת היום בפנים. בשחר, בעבודת היום שהיה עושה בבגדי לבן. פילוסין, שם בגדים מעולים. של שנים

הגירסאות גם בהגהות הב"ח ל"ה א' ובמלאכת שלמה, וכן הגירסא בכמה כת"י של גמ' בבלי כאן. ^{קסב} רבינו חידש דהיה כהן ולא פ' מגליה, וגם לא מבואר אם היה כהן גדול או לא, ואולי כוונתו כמו יתרו 'כהן מדין' דנחלקו התנאים במכילתא ריש פ' יתרו אם מתפרש שר או כומר, [ועי' רש"י עה"ת בראשית מ"ז כ"ב ושמות ב' ט"ז ועי' רמב"ן בראשית מ"א מ"ה], וכמו כן כאן מתפרש על שר חשוב בין הגויים. אמנם הרא"ש בפירושו על מדות פ"ה מ"ג כתב דלא היה גוי, דלא נתנו להם לבנות כלום בבית ד' וכדכתיב בעזרא ד', ודלא כרש"ש שם דנקט בפשטות דהיה גוי, ועיי"ש דתמה דהא בפסקי תוספות מבואר דגוי לא היה בונה שום דבר בהר הבית, ועי' ערכין ו' ב' דאף בגמר הבנייה לא מקבלין ממנו אם זה דבר מסויים, ועיי"ש רש"י ותוס' ורבינו גרשום פירושים שונים בסוגיא. ובמאירי כאן כתב דבנאה מכשף אחד שהיה שמו פרוה ואחר שחזר בו קראו על שמו, ומשמע דהיה ישראל מומר שחזר בתשובה, ודלא כפירושו במדות דכתב דפרוה 'שם אדם שחתר פעם אחת בקיר העזרה בלשכה כדי לראות העבודה ונעשה להם נס ומת שם ונקראת לשכת הפרוה על שמו', והוא כפי' המובא בתוס' בשם הערוך וברבינו חננאל וברמב"ם בפיה"מ פ"ד מ"ח עיי"ש דכתב דהרגוהו שם, ואף על פירושו של המאירי צ"ע אם מקבלין מישראל משומד לבנות בהר הבית, ושו"ר בהערות למרן הגריש"א זצ"ל דמצדד לפרש במאירי דבנאו טרם שנעשה משומד ואחר כך נעשה משומד ושוב חזר בתשובה, ולפי כל הפירושים קשה למה יקראו לשכה חשובה במקדש על שמו, ועי' בסמוך.

כאן הוי רק מדרבנן, ויש לבאר ע"פ מש"כ התוס' לחלק בזה [לפי פירוש רש"י (דלא כרבינו) קרוב לתחילת הדיבור] דדוקא בעששיות דאינן כלים עשיית צירוף בהם אינה אלא מדרבנן, אך לצרף כלי דהוי גמר מלאכתו בכך אסור מדאורייתא, או די"ל עפ"י מש"כ התו"י דדחה חילוק זה ומחלק בין צירוף גדול לסתם צירוף. ועיקר פירוש רבינו הוא לפי גירסת הספרים שדחה רש"י, אך לא כמו שמפרש ר"י בתוס' לפי גירסא זו לומר דצירוף דאורייתא ורק כאן דוקא הוי מדרבנן משום דלא מכוון וגרע שבת מכל התורה דצריכי מלאכת מחשבת, אלא מתפרש לרבינו שעיקר הצירוף כאן רק מדרבנן וכמדוקדק בלשון הגמ', ובעלמא אף בזה אסור לר"י דכיון דיסוד שבותים בשבת משום שמירה ראוי שגם אינו מתכוון יהא בכלל השמירה וכן"ל בצרעת, ואין נפק"מ בזה דהוי רק מדרבנן, אך כיון דאין שבות במקדש אינו בכלל איסור שבותים ולכן באינו מתכוון מותר. ^{קס} כן נראה דראוי לתקן, ור"ל דכשאנו מכוון לצירוף אלא לצורך חימום הכה"ג, הרי מעשיו מכוונים לצורך תועלת לעבודתו והוי בכלל הא דאין שבות במקדש, [ולזה הוצרך להקדים דכאן הוי רק איסור דרבנן], אבל כשמכוון אף לצירוף וזה הרי אינו לצורך מקדש דהרי לצורך הטלת חמין לא צריך שיגיע לשיעור חום כזה, הרי זה אסור כשאר שבות דהוי בכלל חיוב שמירה וכמו בצרעת ואין נפק"מ בין דאורייתא לדרבנן בזה, [וכל זה ביאור מחודש בסוגיא ומכריע בין הגירסאות ופירושיהם ומתיישבות בזה עיקרי קושיות הראשונים]. ^{קסא} כן גירסת ספרים אחרים במשנה וכן הגירסא במשנה שבירושלמי ובפיה"מ ובמאירי, והובאו ב'

שמנגש את בני אדם^(קס). תנא מניינא וכו' בתמיה, דקתני הכל שלשים מנה. בציר מחבי, מְשֻׁנָּה ל' מנה בין של שחרית בין של ערבית. אי בציר מהאי וטפי מהאי, אם רוצה לובש בשחר של כ' ובין הערבים של עשר, דעכשו מוסיף על של שחר ב' מְנִין פוחת משל בין הערבים ב', ואי נמי פוחת משל שחר או ב' או ג' או יותר^(קסד), ועל של בין הערבים מוסיף. לית לן בה, הואיל ובין שניהן ליכא פחות מל' ולא יותר^(קסה). דאמר

קרא בעבודת היום (ויקרא טו ד) כתונת בד קודש ילבש ומכנסי בד וגו' כל הני בד למה לי, אלא לאורויי דצריך בד המוכרח מבד^(קסז). [לה, ב] קסז) שכלתה עבודת ציבור, עבודת היום. עבודת יחיד היינו מקרא פרשה שקורין ביום הכיפורים^(קסח), וקרי ליה עבודת יחיד משום דהיא גופה לא הויא עבודה, אלא לצורך עבודה היא כדלקמן בפרק בא לו כהן גדול (ספ ט) קסט) ט"ן. וח"ע משום דמעכבת אילו של

בוקר שווים יותר משל ערב, ונראה דלעולם דבריו רבינו הם דוקא לענין הסכום הבא משל כסף ציבור דהיינו ל' מנה [דהוה שיעור קבוע המוטל עליהם 'לא פחות ולא יותר' לדעת רבינו וכמבואר בסמוך] שזה יכול להתחלק אף בענין שיתרבה של ערב יותר, אבל בסך הכל אחרי שגם היחיד מרבה משלו צריך שבגדים של שחר יהיו יקרים משל ערב. קסה) היינו שיעור ההבאה של ציבור וכדנתבאר בהערה הקודמת, ומבואר דאף בשל בין הערבים צריך דוקא שיעור ל' משל ציבור. ואין להקשות ע"ז מהא דלהלן ע"ב דכותנות של כהנים גדולים היו יקרים ובאו משל יחיד ורק נמסרו לציבור [ועי' גבו"א במתני' ל"ד ב' דהוכיח מזה דשל בין הערבים לחוד א"צ לדקדק דוקא בשיעור דנשנית שם משל ציבור, ועי' בשפ"א כאן], דלפי שיטתו להלן דעבודת יחיד אינה הוצאת כף ומחתה אלא קריאת הפרשה לק"מ, ואולי מכוח קושיא זו הוכרח לפרש דלא כרש"י שם דהרי להוצאת כף ומחתה צריך של ציבור דוקא וכשיעור דמים דתנן בהו דוקא. קסז) כן הגירסא בכל כה"י בגמ' ודלא כלפנינו בבד. קסז) רבינו גורס ככל כה"י (חוץ מכת"פ) דק' הגמ' מיתבי (שבתחילת העמוד לפנינו) גרסינן רק להלן אחרי תיבות קמ"ל. קסט) רש"י הביא פי' זה בשם 'אני שמעתי' ודחאו, ויתבאר להלן. קסט) עי' לעיל ה' ב' [ועיי"ש הערה ק"ה] דלרבינו קריאת הפרשה ביוה"כ היא לעיכובא, וכן להלן ס"ח ב' כתב שהיא צורך עבודת היום לפי שאי אפשר לה לעבודת יוה"כ בלא קריאה כדאמרין בפרק א' אפילו דיבור

קסג) לא נראה לפרש כפשטות משמעות דבריו לומר שעמדו שוטרים בהר הבית לנוגשו לטבול, וגם אם יתפרש כן נראים הדברים כסותרים לתחילת דבריו שכהן אחד עשאו ששמו כך, ואולי יש כאן ב' פירושים שונים. ויתכן דבא רבינו לבאר הטעם דנקראת על שם מכשף שהוא דבר תמוה, והוא משום דיש תועלת בקריאת שמו פרווה שע"י כך יזכרו גם תרגום התיבה מלשון נוגש, ובוה יזדרז לטבול ולהתחיל כל עבודת היום בזריזות. ומצאנו בקדמונים דדוקא כעת ראוי לזרוז, דהנה בפיוט 'אתה כוננת' הנוסח 'בא מיד לבית הפרוה ויפרשו לו סדין כבראשונה', ושם בפירוש זאת ליהודה (למהר"י עייאש) ביאר הטעם בזה 'לפי שכל העבודות היה כה"ג עושה אותן בנחיצות ובזריזות בלי הפסק כלל לפי שעיני כל הקהל תלויות לו, ולכן י"ל דאילולי זה בוודאי לא היה מן הראוי לקרותו ע"ש מכשף [וכ"ש אם היה מכשף כהן] אך למען התועלת לזרוז קראו ע"ש מי שבנאו. ואם כנים הדברים יש ליישב מה דהקשו האחרונים למה לא ביארה הגמ' כן כשהוזכר במשנה לראשונה לעיל ל' א', אך להמבואר י"ל דדוקא לימדונו חז"ל כאן כשעומד לפני הטבילה ומזדרז ע"י כך בטבילתו וכנ"ל. קסד) הנה אם יפחות בשל בוקר יותר מג' וירבה בשיעור זה את של ערב נמצא של ערב שווה יותר משל יום, ומבואר דאעפ"כ כשר לרבינו, וצ"ע דהא לומדים בסמוך מקרא דשל שחר עדיפי דבעי שיהא שווה יותר משל ערב, וכן מבואר בפ"י הר"ח ובפסקי הרא"ש בהל' עיוה"כ ובמאירי וריטב"א דאינו פוחת אלא בענין דהבגדים של